Adviescollege
Veiligheid
Groningen

Werkprogramma 2027

Augustus 2026

Inhoud

1 Het ACVG: missie, werkwijze en samenstelling 1
1.1 Wat doet het Adviescollege Veiligheid Groningen? 1
1.2 Werkwijze van het ACVG 1
1.3 Samenstelling 3

2 Werkprogramma: onderwerpen in 2027 4
2.1 Adviezen 4
2.2 Klankbordfunctie 5
2.3 Overige onderwerpen 6

1 Het ACVG: missie, werkwijze en samenstelling

In dit werkprogramma leest u over welke onderwerpen het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) in 2027 verwacht te adviseren. Zoals gebruikelijk lichten we in dit eerste hoofdstuk onze missie, werkwijze en samenstelling toe. Mocht u al bekend zijn met het ACVG, kunt u direct doorbladeren naar het werkprogramma in hoofdstuk 2.

1.1 Wat doet het Adviescollege Veiligheid Groningen?

Door de voormalige gaswinning in het Groningenveld in de provincie Groningen zijn aardbevingen ontstaan. Daarom worden mogelijk onveilige gebouwen beoordeeld en waar nodig versterkt, zodat ze net zo veilig zijn als elders in Nederland. Om die versterkingsoperatie goed en zorgvuldig te laten verlopen, is behoefte aan onafhankelijk en deskundig advies.

Het ACVG geeft daarom sinds 2019 advies aan de ministers en staatssecretarissen die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van gebouwen in Groningen. Ook de Eerste en Tweede Kamer kunnen het ACVG om advies vragen. De adviezen van het ACVG gaan over de versterkingsoperatie in de gemeenten Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen en Oldambt.

Het ACVG kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen. De wettelijke basis van het ACVG is vastgelegd in de Wet Groningen.

Onze focus
De adviezen van het ACVG zijn gericht op belangrijke vraagstukken zoals:

- Hoe wordt bepaald welke gebouwen in Groningen mogelijk minder veilig zijn?
- Hoe wordt beoordeeld of een gebouw veilig genoeg is?
- Hoe wordt vastgesteld welke versterkingen nodig zijn om een gebouw voldoende veilig te maken?

Sinds onze start in 2019 adviseert het ACVG over constructieve veiligheid in Groningen. In 2023 zijn de volgende onderwerpen expliciet aan de adviestaak toegevoegd;

- schade wanneer dit invloed heeft op de constructieve veiligheid van de gebouwen;
- de wijze waarop de versterkingsoperatie wordt uitgevoerd;
- de relatie tussen ondergrondse bodembeweging en de effecten op de veiligheid van bebouwing boven de grond.

Daarnaast kijkt ACVG bij het geven van advies niet alleen naar de fysieke veiligheid. We houden ook rekening met de impact en beleving van het adviesonderwerp en de gevolgen van een advies voor het welzijn en welbevinden van de Groninger.

Ons doel is om iedereen in het aardbevingsgebied in Groningen veilig te laten wonen, werken en recreëren.

1.2 Werkwijze van het ACVG

Het ACVG speelt op drie verschillende manieren een rol bij het vergroten van de veiligheid in Groningen:

- **Advies:** De kerntaak van het ACVG is het geven van advies over de veiligheid van gebouwen in Groningen. Om te borgen dat onze adviezen hun doel bereiken, blijven we de opvolging ervan volgen.

- **Klankbord:** Het ACVG biedt zijn expertise aan als klankbord voor beleidsmakers of de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Dit kan bijvoorbeeld gaan over vragen rondom het opvolgen van adviezen of technische vraagstukken in de uitvoering van beoordelingen. Klankbordvragen zijn vragen waarbij het ACVG in een kort traject vanuit zijn expertise

reflecteert als daar behoefte aan is. De vragende partij vergezelt de vraag met een probleemanalyse, de genomen (onderzoeks)stappen en de op voorhand geïnventariseerde mogelijke antwoorden en/of oplossingsrichtingen.

- **Signaal:** Als het ACVG tijdens zijn werk aandachtspunten in de versterkingsoperatie tegenkomt, brengt het deze onder de aandacht van het betrokken ministerie.

Het ACVG werkt vanuit vier kernwaarden:

- **Onafhankelijk** – Iedereen die bij of voor het ACVG werkt, moet onafhankelijk zijn. Dit betekent dat we strenge eisen stellen aan (neven)werkzaamheden en het arbeidsverleden van onze leden, externe specialisten en medewerkers. Zo zorgen we ervoor dat we altijd zonder belangen kunnen adviseren. Een overzicht van de loopbanen en de nevenfuncties van de leden van het ACVG is voor iedereen beschikbaar op onze website.

  Het ACVG wordt in zijn werk ondersteund door medewerkers die werken bij de Rijksoverheid. Zij hebben een bijzondere positie: ze leggen alleen inhoudelijke verantwoording af voor hun werk aan het ACVG en niet aan de bewindspersoon bij het ministerie.

- **Deskundig** – Het ACVG bestaat uit vijf deskundige leden, die ieder hun eigen expertise en jarenlange ervaring meebrengen. Deze diversiteit aan kennis zorgt ervoor dat we vanuit verschillende invalshoeken kunnen bijdragen aan de versterkingsoperatie. Indien nodig schakelen we externe specialisten in om specifieke vraagstukken verder te verdiepen en deskundig advies te leveren. Zo kunnen we altijd de juiste expertise inzetten voor elke situatie.

- **Transparant** – Wij vinden het van groot belang dat wij transparant zijn over onze werkzaamheden. Informatie over het ACVG, onze werkwijze en onze adviezen is daarom te vinden op onze website www.adviescollegeveiligheidgroningen.nl. Wij publiceren elk advies binnen twee weken nadat het is uitgebracht. Wanneer achtergronddocumentatie bij een advies beschikbaar is, is dit bij het ACVG op aanvraag verkrijgbaar.

- **Omgevingsbewust** – Het ACVG werkt onafhankelijk, maar blijft altijd in gesprek met de verschillende partijen die betrokken zijn bij de versterkingsoperatie. We zorgen ervoor dat we goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen door regelmatig contact te onderhouden met de betrokkenen. Daarnaast plannen we gesprekken en werkbezoeken in Groningen, zodat we gevoel houden met de dagelijkse werkelijkheid en direct in gesprek kunnen gaan met uitvoerders, bestuurders, maatschappelijke organisaties, bewoners en eigenaren. Deze praktische benadering stelt ons in staat om onze rol effectief te vervullen en goed afgestemd te blijven op de actuele stand van zaken.

1.3 Samenstelling

De samenstelling van het adviescollege is op moment van verschijnen van dit werkprogramma als volgt:

					
dr. mr. Milo Schoenmaker	**Mr. Chila van der Bas**	**Prof. dr. ir. Jan Rots**	**Ing. Joyce Vink**	**Ir. Walter Spangenberg**	**Drs. Nynke Cornelissen**
Interim-voorzitter en lid	*Vice-voorzitter en lid, specialisme: welzijn en welbevinden*	*Lid, specialisme: constructieve veiligheid*	*Lid, specialisme: uitvoering*	*Lid, specialisme: constructieve veiligheid*	*secretaris-directeur*

Ten opzichte van het werkprogramma voor 2026 heeft de volgende wijziging plaatsgevonden:

- Pieter Heerma was voorzitter tot en met 8 februari 2026. Zijn taak is per 2 maart 2026 overgenomen door Milo Schoenmaker in de rol van interim-voorzitter. Op het moment van schrijven loopt een procedure voor het vinden van een nieuwe voorzitter.

Het ACVG wordt in zijn dagelijkse werk ondersteund door een bureau onder leiding van de secretaris-directeur. Dit bureau is ondergebracht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en bestaat uit onder meer coördinerend en specialistisch adviseurs. Het ACVG schakelt daarnaast externe expertise in, waaronder prof.ir. Simon Wijte, Jongejan Risk Management Consulting en P.C. van Staalduinen Advies. Waar nodig wordt op ad-hoc basis andere externe deskundigheid ingezet voor specifieke vraagstukken.

2 Werkprogramma: onderwerpen in 2027

In dit hoofdstuk leest u over de concrete onderwerpen waar het ACVG zich in 2027 mee gaat bezighouden. Deze zijn per soort (advies, klankbordfunctie of overig) gerangschikt. Bij alle onderwerpen is er speciale aandacht voor de impact en beleving van het geadviseerde op bewoners en eigenaren van woningen.

Het werkprogramma geeft richting, maar is geen vast omlijnd plan. Het ACVG volgt de versterkingsoperatie, waarin nu ook de fase van nazorg nadrukkelijker aanwezig is. Ook kennisontwikkeling, -deling en -borging heeft onze aandacht. Als het nodig is en als daar ruimte voor is, zullen we het initiatief nemen om aandachtspunten daarin te signaleren of om te adviseren. Door ontwikkelingen zoals een nieuwe voorzitter kunnen ook andere accenten ontstaan. Het ACVG blijft flexibel en kan inspelen op wat echt nodig is.

In de volgende paragrafen lichten we toe wat onze focus is en wat we verwachten op te pakken in 2027. De minister van Binnenlandse Zaken en Koningsrijkrelaties (BZK) heeft ons daarvoor een overzicht verstrekt van zijn voornemens om advies te vragen.

2.1 Adviezen

Om te bepalen of gebouwen voldoende veilig zijn (met andere woorden: voldoen aan de Meijdam-norm) of versterkt moeten worden, zijn verschillende kaders en methoden opgesteld. Het ACVG adviseert over deze kaders en beoordelingsmethoden. Voor 2027 voorzien wij op dit moment de volgende onderwerpen waarover het ACVG kan adviseren.

Veiligheid van gebouwen op wierden (vervolg)
In juli 2024 bracht het ACVG advies uit over de veiligheid van gebouwen op wierden. De staatssecretaris had gevraagd wat recente wetenschappelijke inzichten over wierden betekenen voor de beoordeling en versterking van de gebouwen die daarop staan. Wij constateerden dat eerst nader onderzoek nodig is, voordat een definitieve conclusie mogelijk is. De analyses en vervolgonderzoeken zijn in 2026 afgerond. De minister van BZK heeft aan ACVG gevraagd advies uit te brengen op basis van de resultaten van deze vervolgonderzoeken.

Het ACVG is met dit adviestraject medio 2026 gestart. De afronding van dit traject wordt in het voorjaar van 2027 verwacht.

Ontwikkeling seismische dreiging in relatie tot toepassing tijdvak 5
In 2023 adviseerde het ACVG om voor *gebouwen* in het aardbevingsgebied vast te houden aan tijdvak 5 (t5) als uitgangspunt en om dat te blijven doen voor de duur van de versterkingsoperatie, waarbij werd uitgegaan van een einddatum in 2028. Voor *industrie* adviseerden wij eveneens t5 te handhaven, met de kanttekening dat na een jaar heroverweging mogelijk was. De reden hiervoor was dat op dat moment meerdere onderzoeken liepen naar de ontwikkeling van de seismische dreiging. SodM heeft hierover eind 2025 geadviseerd. Dit advies is op 30 april 2026 gepubliceerd.

Het advies van SodM roept de vraag op hoe met de seismische ontwikkelingen in de toekomst om te gaan bij de beoordeling van de veiligheid van gebouwen, bouwwerken en industriële installaties, nu de versterking langer doorloopt dan 2028. De minister van BZK heeft, in navolging van de publicatie van de SodM-onderzoeken, ACVG verzocht om de adviesaanvraag over de seismische ontwikkelingen in relatie tot de industrie in het werkprogramma op te nemen.

Ontwikkeling aanpak topgevels
In 2022 ontwikkelde het ACVG samen met TNO, EZK (destijds nog verantwoordelijk voor de versterking in Groningen) en NCG een gezamenlijke visie voor een zogenoemde wandenaanpak: een uniforme methode om verschillende typen gemetselde wanden te beoordelen op uit-het-vlak bezwijken. Uit-het-vlak bezwijken betekent dat de wand bezwijkt (knikt of omvalt) in de richting loodrecht op het vlak van de wand. Daarnaast zouden standaard versterkingsmaatregelen kunnen worden bepaald voor de wanden die niet op norm blijken. Dit kan ervoor zorgen dat de nog uit te voeren beoordelingen en versterkingen sneller en consistenter verlopen.

In 2026 heeft TNO een Uniforme Wandenaanpak afgerond voor de twee types wanden die samen het merendeel vormen van de wanden die voorkomen in het aardbevingsbied in Groningen. ACVG heeft hierover positief geadviseerd. De Uniforme Wandenaanpak is gericht op muren waarbij de belasting in één richting wordt gedragen, van vloer tot vloer. Het ACVG acht het zinvol dat ook een uniforme beoordelingsmethode voor topgevels wordt ontwikkeld. BZK onderzoekt met partijen of en hoe de ontwikkeling zodanig kan worden vormgegeven dat deze methode, na ontwikkeling en goedkeuring, nog effectief kan worden ingezet in de versterkingsoperatie. ACVG kan daar desgewenst een bijdrage in leveren die past bij de rol van ACVG.

Staat van Groningen en Noord-Drenthe
Om de voortgang van de 50 maatregelen uit Nij Begun te monitoren, wordt jaarlijks de zogenaamde Staat van Groningen en Noord-Drenthe opgesteld. Dit wordt uitgevoerd door een consortium van meerdere partijen. Het ACVG zal jaarlijks in de maand mei over de Staat van Groningen adviseren. Dit advies wordt gebruikt bij de appreciatie door het kabinet.

2.2 Klankbordfunctie

Naast formele adviezen vervult het ACVG ook een klankbordfunctie voor beleidsmakers of de NCG. Dit kan zijn bij de opvolging van adviezen of bij constructief-technische vraagstukken. Vragen in het kader van de klankbordfunctie zijn kortlopende, ad-hoc vragen. ACVG reflecteert in een kort traject vanuit zijn expertise op deze vragen als daar behoefte aan is. De vragende partij vergezelt de vraag met een probleemanalyse, de reeds genomen (onderzoeks)stappen en de op voorhand geïnventariseerde mogelijke antwoorden en/of oplossingsrichtingen.

Deze vragen worden in de meeste gevallen niet concreet opgenomen in het werkprogramma, omdat ze ten tijde van schrijven nog niet bekend zijn. De onderwerpen die voor 2027 al wel bekend zijn, worden hieronder beschreven.

Opvolging advies Beoordeeld, maar vertrouwen onder druk
In juni 2026 heeft het ACVG het adviesrapport Beoordeeld, maar vertrouwen onder druk gepubliceerd. Bij de opvolging van het advies door BZK of NCG kunnen vragen aan het ACVG naar voren komen. Het ACVG is beschikbaar voor toelichting op het advies en om mee te denken vanuit zijn klankbordrol bij de uitvoering van de aanbevelingen van het advies. Dit zal in 2026 spelen, maar we verwachten dat dit doorloopt in 2027. Op het moment van vaststellen van dit werkprogramma is nog niet concreet bekend hoe de opvolging wordt ingericht en welke rol ACVG daarin speelt. Het kan gaan om één of meerdere klankbordvragen van NCG. Als een vraag niet passend is voor de klankbordfunctie, bijvoorbeeld omdat de beantwoording veel tijd en meer overweging vraagt, kan ook ‘opgeschaald’ worden naar een adviesvraag van de minister van BZK.

Opvolging advies Veiligheid van gebouwen buiten de scope
In februari 2023 bracht het ACVG advies uit over de veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie. De opvolging van het advies is nog niet volledig afgerond. De screening die het ACVG heeft voorgesteld loopt namelijk nog. Het eerste resultaat daarvan is met een klankbordvraag aan ACVG voorgelegd en NCG heeft het traject daarop vervolgd, waarna het ACVG een nieuwe klankbordvraag verwacht. Afhankelijk van het definitieve antwoord wordt de opvolging afgerond of kan een nieuwe adviesvraag door de minister van BZK worden voorgelegd aan ACVG.

Aanpassing beleidsregel vergoeding meerkosten aardbevingsbestendig bouwen Groningen
Het ACVG heeft in 2025 gesignaleerd dat er op dit moment geen verplichting is om bij nieuwbouw en verbouw van bestaande woningen in het aardbevingsgebied te voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen. In 2027 wordt de beleidsregel geactualiseerd en aangepast op basis waarvan in het aardbevingsgebied een vergoeding kan worden aangevraagd voor aardbevingsbestendig bouwen bij nieuwbouw of aanbouw. De minister van BZK is voornemens de aanpassingen voor of tijdens de consultatie via een klankbordvraag aan het ACVG voor te leggen. Het ACVG kan dit goed doen voor wat betreft punten die met constructieve veiligheid te maken hebben.

2.3 Overige onderwerpen

Kennisontwikkeling, -deling en -borging (o.a. Nij Begun Maatregel 49)
In 2023 is met Maatregel 49 uit Nij Begun (Méér kennis, betere data en monitoring van mijnbouweffecten) aangekondigd dat er een nieuw samenhangend kennisprogramma komt voor duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond in de energietransitie en de bovengrondse effecten op mensen, gebouwen en infrastructuur. Ook voorzag het kabinet: 'Het Rijk zal verder samen met de kennisinstellingen, het Advies College Veiligheid Groningen (ACVG) en SodM een Kennismanagementteam Ondergrond & Bovengrondse Effecten instellen'.

Het ACVG constateert dat de uitvoering van de maatregel tot op heden achterblijft bij de verwachting. Het ACVG blijft het met het ministerie van BZK onverminderd belangrijk vinden dat er sprake is van kennisontwikkeling, -deling en -borging op het snijvlak van ondergrond en bebouwing bovengronds.

Wettelijke verplichtingen
Vanuit de Kaderwet Adviescolleges wordt voorgeschreven dat een adviescollege jaarlijks een jaarverslag plus ontwerpbegroting en een werkprogramma oplevert. Het ACVG zal voor 1 april 2027 het jaarverslag over 2026 en de ontwerpbegroting voor 2028 naar de minister sturen. Het werkprogramma 2028 zal het ACVG voor 1 september naar de minister sturen.

Een andere wettelijke verplichting is het uitvoeren van evaluatie. Dit dient elke vier jaar te gebeuren. Aangezien het ACVG in 2027 acht jaar bestaat, is het – na de periode 2019-2022 – tijd voor een evaluatie van de periode 2023-2026.

Adviescollege Veiligheid Groningen
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
contact@adviescollegeveiligheidgroningen.nl
T 088-0422777
www.adviescollegeveiligheidgroningen.nl

© Adviescollege Veiligheid Groningen
Augustus 2026